

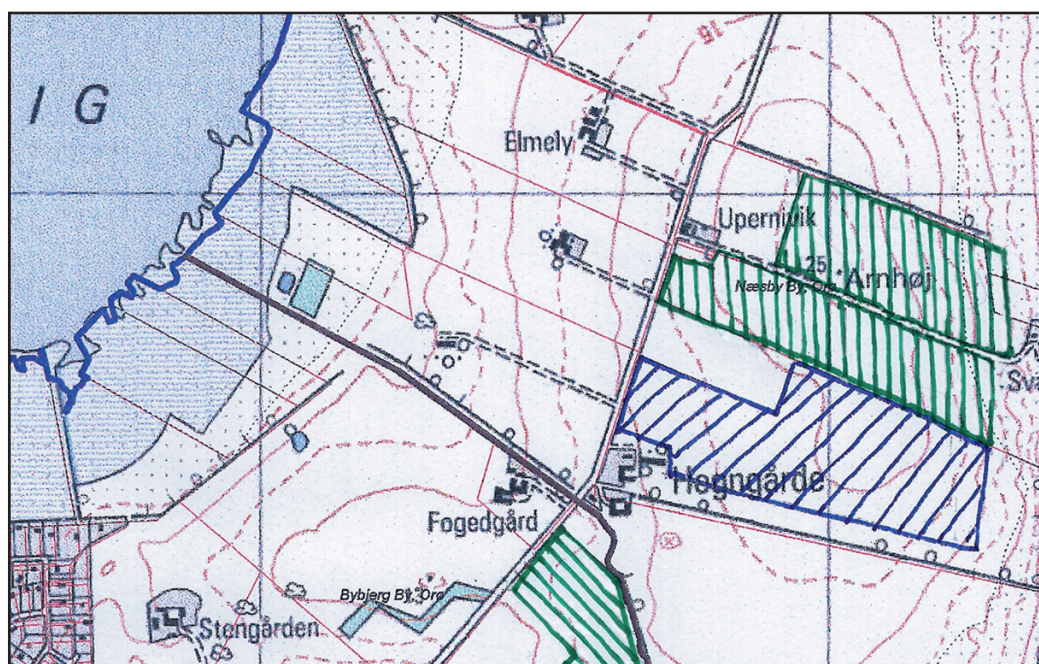
De nye skove på Orø

Tekst og foto af Jens Johan Dahlkild

I beretninger fra Valdemar Sejrs jordebog angives, at øen var dækket med skov og egnet til jagt, idet der bl.a. var hjorte, ræve, harer m.v. Dronning Margrete 1. skulle også have haft et jagtslot liggende på Stensbjerg. Dette peger på en ø med store skovområder.

Siden er der indraget så meget land til landbrugsjord, at der for få år siden ikke mere var nogen egentlig skov tilbage på Orø.

Men i de sidste år er der sket noget. Der er nu med EU-støtte ved at komme flere træer på Orø. En tur mod nord til Næsby kan vise indtil flere skovrejsningsprojekter.

I Regionplan 1997 – 2008 sag.nr. 8-50-11-20-1013-2000 indgår en Skovrejsningsplan, som angiver områder, hvor skovrejsning er uønsket og hvor der kan foretages skovrejsning. Disse sidste er angivet på arealer syd for Næsby, øst og vest for Næsbyvej, og videre mod syd på Hegnegårdens marker og ned til vejene Bybjerggårdsvej og Langdal.

En bærende idé skulle være, at der fra Næsbyvej etableredes åbninger mellem beplantningerne, hvor der kunne blive udsigt til Østre løb og Salvigbugten.

Hegnegårdens skov

Allerede for ca. 40 år siden fik Jette Porting den første idé om at få mere skov på Orø. Hun ville gerne genskabe noget af den historisk skovdækkede natur på øen. På arealerne nord og øst for Hegnegårdene, nærmere betegnet matr.nr. 8a Nordre Hegnegård, arbejdede hun og hendes mand John Porting i de følgende år på at virkeliggøre deres tanker om en ny økologisk skov, hvor øens beboere ad stier inde i beplantningen kunne gå og nyde naturen i en skovmæssig sammenhæng. Holbæk

kommune klappede i hænderne, fordi de derved også sikrede vandindvindingsområdet.

Jette og John Porting braklægger derfor i 1998 arealerne nord og øst for deres kursuscenter og begynder at søge midler til den fremtidige økologiske skovrejsning. Der udarbejdes beplantningsplaner dækkende de 12 ha med inddelinger af matriklen i beplantningsområder. Der angives her stiføring ind til en lysning i midten af beplantningen, som er en blandet løvskov med bøg, eg, ask, lind og fyr. I skovbrynene angives som vindbrydere lavere buske som roser, hyld og tjørn. I plantevalget på de

Skovrejsningerne

forskellige arealer tages der hensyn til jordbundsforholdene.

Der plantes i 2004 i alt ca. 70.000 træer og buske. Der tinglyses en fredskovpligt den 12. maj 2004. Det betyder, at det nuværende skovprojekt er sikret i fremtiden. Der undersøges endvidere gennem Holbæk museum forekomsten af gravhøje, og Jette mener, at der var rester af tre høje, som kunne indgå i planerne. Alt ser ud til at gå godt, men der er jo også slanger i paradiset. I dette tilfælde var det mosegrise, som i 2006 rettede et kraftigt angreb på rødderne af de nyplantede træer.

Jette beskriver mosegrise-

nes adfærd som noget, der lignede en græshoppesværn. I en periode var de i store mængder i et område og hærgede ved at bortgnave træernes rødder. Når de så havde ødelagt træerne i området, drog de videre til et nyt sted og gnavede løs der. På den konto døde mellem 5.000 og 8.000 træer.

Man stod nu over for et vanskeligt valg: bibeholde skoven som økologisk eller acceptere anvendelse af gift mod mosegrisene. Et forslag om at pløje de mosegrisebefolkede arealer i beplantningen blev afslået af myndighederne. For ikke at miste alle træerne blev der ansat en mand til at udsætte små blikkasser og lægge forgiftede æbler ind i dem. Det hjalp, men der var stadig ødelagt op til 8.000 træer!

Så gik ca. 95% af aske-træerne ud, fordi de blev angrebet af asketoptørre. En sygdom forårsaget af en aggressiv sæksporesvamp (*hymenoschyphus pseudoalbidus*). Der var ikke noget at stille op, træerne tabte bladene i toppen eller gik helt ud.

Så der har altså været en del problemer i projektets forløb. Men nu er skoven vokset så meget, at der i vinter

*Jette og John Porting
i skoven.*

skal tyndes ud i træerne, så lys og luft kan give de kraftigste gode vækstbetingelser.

Jette Porting gentager tankerne om en "åben skov", hvor der er fri adgang. Man skal blot parkere på P-pladsen ved Næsbyvej og så færdes på stierne og i lysningen. Her var der egentlig påtænkt en shelter med bålplads samt en skovlegeplads, men dette måtte desværre opgives undervejs.

Man kan også komme vandrende sydfra ad trampestien og så komme ind i skoven fra det syd østlige hjørne, der hvor bænken står.

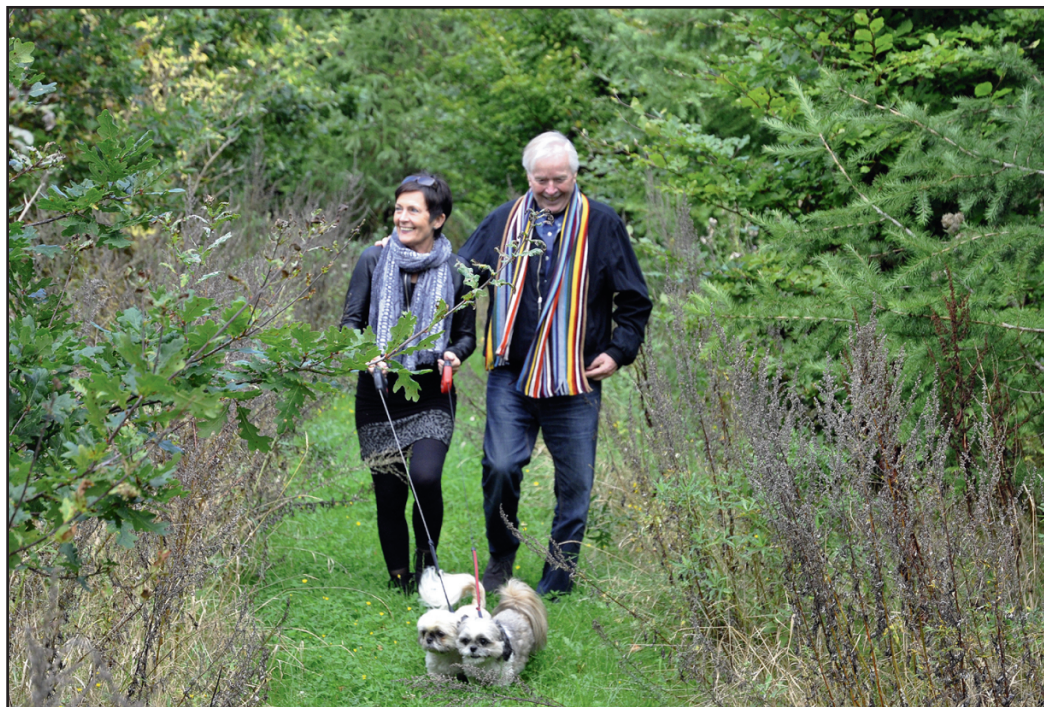
Skoven ved Langdal

Claus Jørgensen beretter om sit motiv og tankerne for at gå ind i en skovrejsning.

Området er på i alt 20 ha og heraf 16,2 ha tilplantet. De resterende arealer må ikke dyrkes – men skal passes. Et skovrejsningsprojekt ville få høj prioritet og dermed højt tilskud, fordi det også tog hensyn til natur og vandindvinding. Forhold som Holbæk kommune lagde vægt på. Ved erhvervelsen af marken ud mod Næsbyvej, var det en forudsætning for økologisk dyrkning, at marken blev påført megen økologisk gødning. Dette kunne ikke gennemføres, da Schwartz solgte Næsbygård og således ikke kunne opfylde aftalerne om levering af gødning. Uden denne var boniteten ikke høj nok til økologisk dyrkning og der var endvidere mange store sten.

Claus forudså en rydningsopgave, der ville kræve langt større maskiner end dem, han rådede over.

Muligheden for en blivende løsning var således at etablere en skovrejsning. Arealet lå inden for det i Regionsplanen angivne skovrejsningsområde. Så da Claus så en rentabel løsning i at udnytte den karrige jord til skov, søgte han for 4½ år siden om tilladelse og tilskud, fordi han kunne se, at det var økonomisk muligt på denne måde at få et ønske om mere skov på øen opfyldt. Der var en lang række forhold, som skulle opfyldes bl.a. afstande til bebyggelse og udsigtsforhold. Holbæk

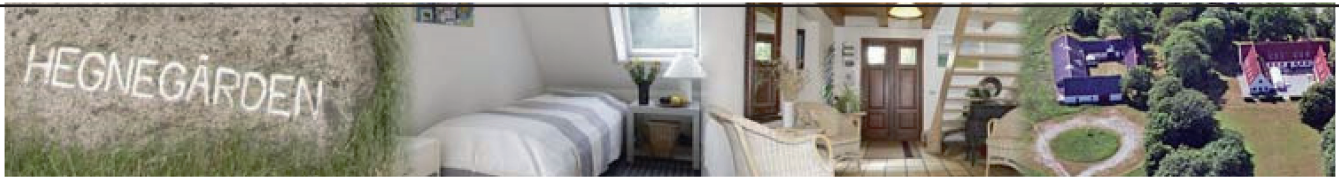
kommune er positiv og giver i foråret 2010 tilladelse til en skovrejsning.

Han har ingen kortbilag, men siger, at han gerne ville se noget andet end de lige træerækker og således bryde den traditionelle tankegang. Men de økonomiske incitamenter skal være til stede, understreger han. Selvom Claus må acceptere fraværet af en regulær indtjening gennem almindelige afgrøder, synes han den overordnede planlægning med "korridorer" mellem beplantningerne er god. Han vil gerne skabe en interessant biotop, som også kan gøres tilgængelig for publikum i fremtiden.

Tilplantning med ca. 86.000 stk. træer og omkransende buske starter i maj 2010 efter at der er opsat et vildthege hele vejen rundt. De unge løvtræer, med en grundstamme af eg, fik den første sommer helt optimale vækstvilkår. Og selvom det også på grund af de rette skift mellem sol, varme og regn, var et stort arbejde at renholde arealerne mellem træerækkerne, så blev det samlede vækstresultat langt over forventning.

Træerne gøres parat til udplantning.

Hegnegaarden Udviklings- og Kursuscenter

Jette Maja Porting og John Ewans Porting

Hegnegaarden Udviklings- og Kursuscenter ligger centralt på vores smukke og fredfyldte Orø. På Hegnegaarden er du midt i harmoniske omgivelser, som i sig selv motiverer til at suge visdom til et åbent sind.

Hegnegaarden tilbyder gode overnatningsmuligheder, hjælp til forplejning og en afslappet og hjemlig atmosfære på gården – såvel inde som ude.

Der er også mulighed for at låne/leje vores herlige omgivelser til at fejre en særlig familiebegivenhed som fødselsdag, bryllup, konfirmation o.l.

Hegnegaarden huser også:

GIS-International, Gestalt Institutet i Skandinavien

GIS arrangerer videre-uddannelser til psykoterapeut og organisationskonsulent og for skuespillere og instruktører. GIS tilbyder krisehjælp, par- og familierapi, personlig kreativ udvikling – individuelt og i gruppe.

www.gis-international.com

PMI, Personal Management International

PMI henvender sig til ledere, der ønsker inspiration til at udvikle lederskab, medarbejdere og organisation på en effektiv og meningsfuld måde. PMI arrangerer leder- og managementkurser, teambuilding m.m.v

www.pmi.dk

Hegnegaarden Udviklingscenter – Næsbyvej 28 – Orø – 4300 Holbæk
www.hegnegaarden.dk – telefon: +45 4070 3013 – mail@hegnegaarden.dk

Orøkontoret

"øens hjerte"

Orøturistbureau – postkort, Orø-kort, brochurer, sommerhusudlejning og cykeludlejning.

Orøbutikken – forhandler af lokal brugskunst, øens homning og bredt sortiment af bl.a garn og hobby artikler.

Orøprintshop – OrøNyt, Orø Kalender, fotokopier, brochurer, annoncer, foldere, m.m.

Orø-Borgerservice
 Orø-FO (Folkeoplysning-aftenskole)

Nu sælges
 fuglehuse fra
 Det lille
 Orø-værksted.

Abningstider

ons- fre kl 12 - 14
 lørdag kl 11 - 13

59 47 0870

www.oroe.dk

Bygaden 32 Orø 4300 Holbæk

ORØ I BYRÅDET X VED ERIK FUCHS

SAMMEN KAN VI MERE, ISÆR PÅ ÆLDREOMRÅDET, DER HAR MIN STORE INTERESSE. HER MENER JEG, KOMMUNEN BØR GØRE EN EKSTRA INDSATS. MERE LIVSKVALITET I ET LÆNGERE LIV, HVOR DE ÆLDRE ER MEDBESTEMMENDE OM DERES EGEN FREMTID. INVESTERING I MERE VELFÆRDSTEKNOLOGI

FOR MERE OMSORG, UNDERVISNING I BRUG AF COMPUTER M.M. TIDSSVARENDE BOLIGER, DER HVOR DE ÆLDRE VIL BO. FLERE OG BEDRE BOLIGER. DET BØR TILSTRÆBES, AT DE ÆLDRE BØR LÆNGST MULIGT I EGET HJEM. AKTIVE ÆLDRE AKTIVERER ANDRE ÆLDRE, FOR SAMMEN KAN VI MERE.

VENSTRE